

◊ **Ledarkrönika** Tasneem Khalil, frilansskribent

Stater som övervakar

”De som är villiga att ge upp grundläggande friheter i utbyte mot tillfällig trygghet, förtjänar varken frihet eller trygghet.”

Benjamin Franklin

På det personliga planet är det en ödets ironi att exakt ett år efter det att jag beviljats politisk asyl i Sverige röstade Sveriges riksdag för den drakoniska FRA-lagen. Samma dag, 18 juni, för ett år sedan beviljades jag, min hustru och min son asyl.

Jag är säker på att människor som har flytt från världens alla polisstater och funnit en fristad i Sverige förstår mina känslor. De 143 riksdagsledamöter som röstade för lagen kommer inte att göra det.

Fram till nu har ni svenskar inte behövt titta er över axeln när ni går på gatorna, eller uppfinna ett kodspråk för att tala med era fruar på telefon eller använda kryptiska meningar i er e-post. Till skillnad från er har jag fått utstå övervakning när den är som värst.

I mitt hemland Bangladesh var jag föremål för konstant övervakning i månader. Jag skuggades av agenter, mina telefonsamtal spelades in och min kontorsdator buggades.

Övervakningen följdes 11 maj 2007 av internering och tortyr av Bangladeshs militära underrättelsetjänst. Jag greps i mitt hem efter midnatt, försågs med ögonbindel och fördes till en tortyrkammare i Dhaka där jag torterades och förhördes i 22 timmar. En av de mest nedbrytande aspekterna av dessa förhör uppenbarade sig när jag iförd ögonbindel sittande på en tortyrbänk tvingades åhöra när någon beskrev intima detaljer i

”
Jag greps i mitt hem efter midnatt, försågs med ögonbindel och fördes till en tortyrkammare”

mitt liv för mig: Hur många cigaretter jag rökte om dagen, symptomen på min luftrörsastma, vilka platser jag besökt de senaste tre, fyra åren, vem jag hade träffat. Det var som om jag satt naken i ett rum med främlingar.

Några dagar efter det att jag släppts började min privata e-post dyka upp i tidningar som var för militären. De försökte bevisa att jag intrigerade för att störta regeringen.

Insikten om att en statlig myndighet kan samla in så mycket privat information om en person bara genom att hålla honom eller henne under bevakning, är fortfarande chockartat för mig.

Efter vad jag gått igenom känns det patetiskt att inse att Sverige just gått med i övervakarklubben. Landet som gav mig en fristad, utlovade värdighet och trygghet är fast beslutet att gå över gränsen och spionera på sin egen befolkning.

En turkisk journalist, politisk flykting i Sverige, sammanfattade utvecklingen: ”Jag känner mig kränkt som om någon brutit ett löfte. Det som vi håller så dyrt, heliga friheter, försvinner nu. Det

är smärtsamt att åse.”

Nej, vi vill aldrig se detta land förvandlas till ett övervakningsland.

Vad är det då för skillnad mellan Sverige och Kina, om jag får fråga? Svaret är nog att Sverige, till skillnad från Kina, är en demokrati.

Det leder till ett allvarigare problem: Det skamlösa trampanget på opinionen. Varje större tidning fördömde lagförslaget och uppmanade politikerna att rösta nej, medan stora grupper aktiverade protesterade i gatudemonstrationer.

Så långt jag kunde bedöma av mina samtal med andra var alla mot FRA-lagen. Jag skulle ha förstått om Kinas, Zimbabwes eller Nordkoreas regeringar ignorerade en så stark allmän opinion.

Riksdagen är inte ett auktoritärt kommunistpartis politbyrå som kan låta en svart lag gå igenom utan att bry sig ett skvatt om den allmänna opinionen.

Genom att rösta för lagen har riksdagsledamöterna inte bara sålt ut en väsentlig samhälllig frihet utan också svikit en av de grundläggande ideologiska byggestenarna i en demokratisk stat.

Om ett statligt organ vänder vapen, kameror och radar mot sitt eget folk är det en katastrof. Om ett demokratiskt valt parlament ger myndigheten makt att utföra massövervakning är det en ännu större katastrof.

Taseem Khalil
Frilansskribent från Örebro med inriktning på internationella politik.

◊ I KORTHET

- Den allmänna opinionen tycks vara mot FRA-lagen. Ändå röstades den igenom i riksdagen.
- En del politiska flyktingar känner sig kränkta.

◊ Ledare

Hur sjuk ska man vara för att vara svårt sjuk?

Knappt har de nya sjukförsäkringsbestämmelserna trätt i kraft förrän den första stormsvalan seglar på opinionsvindarna i medierna. Det gäller en ung kvinna i Västsverige som kämpar med sin bröstcancer. Hon har fått information från Försäkringskassan som ger vid handen att hon riskerar att inte beviljas ”fortsatt sjukpenning” med 80 procent av den sjukförsäkringsgrundade inkomsten. Det högre procenttal som man ska kunna få om man lider av en allvarlig sjukdom.

Det är begripligt att hon är upprörd för med vanliga mått mätt är hon definitivt svårt sjuk.

Haken vid den nya gränsstationen efter ett år i det nya sjukförsäkringssystemet är just att avgöra frågan om vad som är en tillräckligt allvarlig sjukdom för att få ”fortsatt sjukpenning”. Till skillnad från ”förlängd sjukpenning”, som innebär en lägre ersättning, 75 procent, och en bortre tidsgräns.

Det tolkningsarbetet faller på Försäkringskassans lott. Den har i sin information hittills hävdad att sjukdomen ska innebära ”ett påtagligt hot mot den sjukes liv inom de närmaste månaderna.” Det vill säga för att få ”fortsatt sjukpenning” har det krävts hög ”dödsbäddskoefficient”.

Denna okänslighet har fått socialförsäkringsminister Cristina Husmark Pehrsson att göra en politisk akututtryckning och ta Försäkringskassan i örat. Kassan måste nu backa och formulera om informationen. Den första verklighetskontakten har därmed redan skadat tilltron till bestämmelserna.

Samtidigt försäkras ministern att ingen som är allvarligt sjuk kommer att bli utan ersättning eller få en bortre gräns. Regeringen är ju redan blåslagen av FRA-opinionen, och det den minst av allt behöver är fler opinionsstormar.

Okänsligheten ligger inte bara hos Försäkringskassan utan i systemet. Det faktum att den som är allvarligt sjuk själv ska söka ”fortsatt sjukpenning” upplevs självklart som kränkande av till exempel cancersjuka människor. Det är en olycklig konstruktion.

Bestämmelserna bär dessutom spår av brådska när det gäller språket. Snarlika begrepp som ”fortsatt” och ”förlängd” sjukpenning borgar för informationsproblem.

Dessutom finns det andra svagheter som att begreppet ”arbetsförmåga” inte definieras. Visar det sig sedan att den så kallade rehabiliteringskedjan är mer retorik än realitet finns det stora risker att regeringen råkar i ordentligt opinions trubbel.

Raka politiska puckar

Örebropolitikerna Johan Pehrson, fp, och Sten Tolgfors, m, kommenterade FRA-lagen i NA i förgår. Den ska skydda oss från ett yttre hot, enligt Pehrsson. Försvarsminister Tolgfors klargjorde att lagen inte handlar om Svenssons mejl.

Raka puckar och klara besked till den opinion som missförstått saken.

◊ Svvara snabbt

Reagera på dagens ledartexter på www.na.se/ledare

Nerikes Allehanda

Liberal, grundad 1843

Postadress: 701 92 Örebro
Besöksadress: Norra Strandgatan 5
Telefon växel: 019-15 50 00 kl 08-17
Texttelefon NA:s red: 020-31 00 20
NA på internet: www.na.se
Tryck: V-TAB, Örebro

Ulf Johansson
verkställande direktör
chefredaktör och ansvarig utgivare

Peter Kréjci, Maria Elisson, stf ansvarig utgivare

Lars Ströman, politisk redaktör

Redaktionen: 019-15 50 55 dygnet runt. E-post: nyhet@na.se Fax: 019-10 52 90.
Sporten: 019-15 50 60.
Övriga redaktioner: Se respektive sida.

Prenumeration: 019-15 51 50 kl 08-17.
E-post: prenumeration@na.se
Priser: Månadskonto: 190:-, 12 mån: 2 199:-, 6 mån: 1 295:-, 4 mån: 920:-

Annons, företag: 019-15 50 00 kl 08-17.
E-post: foretagsservice@na.se
Fax, annons: 019-10 21 11.
Annons, privat: 019-15 51 00 kl 08-17.
E-post: privatservice@na.se

Utebliven tidning: 019-15 51 55, månd-fred 06.15-10.00, lörd 06.15-10.00, sönd 08.00-11.00.
Utebliven tidning i Karlskoga: Månd-lörd 0586-77 78 40, sönd 019-15 51 55.
Utebliven tidning i Arboga: Månd-lörd 010-110 16 50, sönd 019-15 51 55

Lagring/publicering: Allt material i Nerikes Allehanda lagras digitalt, publiceras och tillhandahålls i digitala medier. Den som sänder material till tidningen anses medge sådan digital lagring och publicering samt sådant tillhandahållande. Detta gäller även material till debattsidorna. Redaktionen ansvarar inte för insänt material som inte beställts.
Annonser införes i tidningens olika publiceringskanaler men kan också publiceras på tidnings sajter i hela landet som omfattas av samarbetet inom Lokus.